

Kazatel: Josef Hurta

Písň: 33, 1-4v., 667, 358, 321, 383, 195

Čtení: Mt 7, 13 – 23

Text: Mt 4, 1 – 11 *Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: "Jsi-li Syn Boží, řekni, at' z těchto kamenů jsou chleby." On však odpověděl: "Je psáno: 'Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.'"* Tu ho vezme ďábel na do svatého města, postaví ho na vrcholek chrámu a řekne mu: "Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů; vždyť je psáno: 'Svým andělem dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen!'" Ježíš mu pravil: "Je také psáno: 'Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.'" Pak ho ďábel vezme na velmi vysokou horu, ukáže mu všechna království světa i jejich slávu a řekne mu: "Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět." Tu mu Ježíš odpoví: "Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: 'Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.' V té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.

Při Ježíšově křtu v Jordánu zazněl z nebe hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ A Ježíš toto vyvolení poslušně přijal. Ale co to znamená, být Božím Synem? Znamená to, že budu mít u Boha protekci? Že budu mít všechno jaksi snadnější? Že mě bude nebeský Otec chránit ode všeho zlého? Že mi bude umetat moji cestičku? Mít Boha jako svého Otce může vést k povýšenosti a k pocitu nedotknutelnosti. Proto byl Ježíš veden Duchem na poušť, aby se s tímto pokušením popasoval. Znáte to, až příliš mnoho lidí, kteří se dostanou k moci, podlehnou pokušení, že si teď mohou všechno dovolit. Ani Ježíš nebyl takového pokušení ušetřen. O tom je dnešní příběh z evangelia.

Ježíš tráví čtyřicet dní v pustině přípravou na své poslání. Uložil si čtyřicetidenní půst, což už samo o sobě je velkou zkouškou vytrvalosti a odříkání. Logicky přichází pokušení nějak si to ulehčit. Ale to úplně první pokušení se ještě netýká prázdného žaludku. První pokušení je začít sám o sobě pochybovat. Jsem opravdu Syn Boží? Mohu to nějak dokázat? To, že při křtu bylo nad ním vysloveno, „Ty jsi můj milovaný Syn“, nebyla to jen jakási formální liturgická formule? Opravdu to Bůh řekl? To je stejné pokušení, jaké známe už z ráje, kde had pokouší Evu: „Opravdu vám Bůh řekl: Nesmíte jíst ze všech stromů v zahradě?“ Zpochybnění Božího slova to je první ze všech pokušení. Jsem opravdu Bohem milovaný? Jsem Boží dítě? Má mě Pán Bůh opravdu rád? Mám v Božích očích nějakou hodnotu? Ďábel začíná svá pokušení vznesením této pochybnosti: Jsi-li Syn Boží – což je otázka – tak to nějak dokaž. Vztaženo na všechny Kristovy následovníky – dokaž, že jsi křesťan. Že jsi hoden Boží lásky. Že si ji nějak zasloužíš. To je pokušení, založit svou hodnotu na své vlastní kvalitě, na svých výkonech, na tom, co dokážu, čím druhé oslním a čím zazářím.

Satan tu útočí na Ježíšovo sebepochopení. Člověk mnoho nedokáže, pokud má problém se sebepřijetím, se svou identitou, se svou hodnotou. A to je v dnešní době docela zásadní téma. Takový člověk pak nemá sílu obstát, když přijde to zpochybnění nejen zevnitř, ale i zvenčí. Např. když o Ježíšovi začne pochybovat jeho vlastní spojenec, Jan Křtitel: „Jsi opravdu ten, kdo měl přijít nebo máme raději čekat na někoho jiného?“

Jsi-li Syn Boží – to je první pokušení – pochybovat sám o sobě, o tom, co jsem a jestli mě má takového Pán Bůh rád a jestli si mě opravdu vyvolil.

Další pokušení je nějak to dokázat. Sobě i druhým. „Řekni, at' z těchto kamenů jsou chleby!“ Dokaž, že jako Boží Syn něco dokážeš. A ještě si tím ulevíš od svého hladu.

Mnoho zamindrákovaných lidí si snaží dokazovat svou moc a sílu. Ježíš ale tomuto pokušení odolá. „Je psáno: 'Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.'“ Tady je důležité, že to říká ten, kdo čtyřicet dní nejedl. Nejsou to slova sytého, který hladovému nevěří. Ježíš později skutečně rozmnoží chleby, ale poté, co zástupy nasýtil slovem Božím. I v této chvíli říká, že chléb není to jediné důležité. Nejde o to, aby byl levnější chléb, ale aby člověk, lidé, národ, naslouchali Bohu. Škoda, že lidé vždycky tak snadno a hojně podléhají satanskému pokušení a upřednostňují chléb a hry na úkor Božího slova.

Satan se ale toho hned chytne: „Tak Boží slovo, říkáš! Dobrá. Bůh říká v žalmu 91: „Svým andělům dá příkaz a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou na kámen.“ Tak zkusme, jak to Boží slovo funguje v praxi. Představ si, že bys měl skočit ze střechy jeruzalémského chrámu. To je nějakých deset patnáct metrů, to se ti nic nestane, jestli platí Boží slovo.“ Ano, někdy se skutečně stane zázrak, že je člověk podivuhodně zachráněn, když dojde k nějaké nehodě. Může být. A určitě je za tím Pán Bůh. Ale, když něco udělám schválně, abych Boha vyzkoušel, tak to je manipulace. Něco udělám, a protože Bůh mi musí pomoci, jinak by se v Ž 91 dopustil lži, tak to je ode mě manipulace. Té se dopustili např. Izraelci, když chtěli donutit Pána Boha, aby jim dal vítězství nad Pelištejci, a proto si vzali do války archu úmluvy, protože tu si bude Pán Bůh jistě chránit. No, nechránil. Izraelcům beztak o tu truhlu nešlo a byla jim ukradená. Jim šlo o to donutit Pána Boha, aby dělal, co chtějí oni. Proto správně Ježíš odpověděl satanovi: Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého. Nebudeš jím manipulovat ve svůj prospěch, nebudeš zneužívat jeho jméno ani jeho slovo.

Ďábel to tedy na Ježíše zkusil ještě jinak. Přišel jsi, Ježíši, na svět, abys byl Pánem Pánů a Králem králů. Tak tě budou jednou titulovat. Ale jak toho chceš dosáhnout? Já mám mezi politiky známosti, já ti to můžu zařídit – všechna ta království a jejich slávu, stačí jen když spojíme síly. Když mě na chvíli necháš dělat mou práci. Když mě na chvíli uznáš jako svého pána, skloníš se přede mnou a uznáš, že na něco jsem lepší já. Když použijeme moje metody a moje prostředky. Účel je přece, abys ty, Ježíši Kriste, byl prohlášen za Krále národů. Je to ten nejlepší účel, takže jakékoliv prostředky vedoucí k jeho naplnění, jsou dobré a tímto účelem posvěcené. Koneckonců, vždyť i já jsem věřící – je to o mě psáno v bibli, že i ďábel věří – tak nemáme spolu žádný problém. Možná ani nemusíš klekat na kolena, stačí, když mě uděláš svým ministrem. Proč se tomu bránit?

Jenže, bratři a sestry, pamatujme, že nelze prosazovat dobré věci špatným způsobem. Nelze dělat dobrou politiku pomocí darebáků. Nelze kvůli dobrým úmyslům podepsat bílko šek podvodníkům. Ano, můžeme s někým souhlasit, ale ne pokud používá satanské metody.

Získat pro Krista všechna království světa, to je nezpochybnitelným úkolem církve. Ale ne ohněm a mečem, ani cukrem a bičem, ani působivou a manipulativní reklamou na Pána Boha. Ježíš později řekne: Jsou dvě cesty – úzká a široká. Široká je pohodlná a důvěryhodná, proto po ní jdou masy lidí. Ale vede do záhuby. Úzká cesta působí nedůvěryhodně, proto tam moc lidí nechodí. Ale právě ona vede k cíli. Říká se, že nevyzpytatelné jsou cesty Páně. Ale když Bohu důvěřujete, můžete si být jisti, že správný cíl neminete. A jestliže vám cestu zastoupí nějaký pokušitel, řekněte spolu s Ježíšem: Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: „Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.“ Na to ďábel nemá odpověď.

Milí přátelé, pokušení jsou nedílnou součástí cesty víry. Nelze žít bez pokušení. Ale pokušení nejsou od toho, abychom jim podlehl, nýbrž abychom je zdolali. Ano, je těžké v pokušeních čekat na Boží pomoc. Ale ona jednoho dne přijde. Když ďábel konečně Ježíšovi zmizel z cesty, hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho. Představuji si to tak, že po dlouhém strádání a boji s pokušením začala skutečná hostina. Možná to byla zrovna ta svatební v Káni, kde Ježíš proměnil vodu ve víno. A my jsme k té zázračné hostině pozváni také. Proto přistupme a nechejme se obsluhovat Pánem Pánů a Králem králů u jeho stolu.

Modlitba: *Pane Ježíši, tebe chceme uctívat a tvé kroky následovat. Jen ty nás dovedeš do tvého království, kde se budeme společně radovat u tvého stolu. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty ses přimlouval u svého nebeského Otce za svou církev, a tak i my se u tebe přimlouváme jeden za druhého. Modlíme se za všechny, kdo čelí všelijakému pokušení a nástrahám toho Zlého. Modlíme se za ty, kteří uvízli v síti závislosti a je pro ně těžké ovládnout své jednání. Pomoz jim právě v této době, kdy si ukládáme půst, abychom byli volní pro vztah s tebou. Modlíme se za ty, kdo čelí pokušení zneužít svou moc nebo jsou naopak v pokušení rezignovat na své povolání. Modlíme se za všechny, kdo stojí v čele, aby s pokorou hledali pravdu. Aby se nechtěli zalíbit lidem ale tobě. Modlíme se za ty, kteří o sobě pochybují, kteří pochybují o tvé lásce a o tvé spravedlnosti. Prosíme, abys chránil církev před všemi ďábelskými svody, které se maskují jako nejvyšší dobro. Kéž, Pane, vždy hledíme na tebe, abychom si uchovali rovnou páteř, úctu k nebeskému Otci a vytrvalost ve víře, v lásce a v naději. Za to prosíme tebe, který s Otcem i Duchem svatým žiješ a kraluješ po všechny věky věků. Amen.*